

SZKOLNA LISTA TEMATÓW

NA MATURĘ USTNĄ Z JĘZYKA POLSKIEGO

2011/2012

LITERATURA

1. Jednostka wobec nieustannych wyborów moralnych. Omów problem, analizując zachowanie wybranych bohaterów literackich
2. Obrazy dzieciństwa. Omów na wybranych przykładach z literatury polskiej i obcej.
3. Porównaj na wybranych przykładach wizję Boga, świata i człowieka w średniowieczu i renesansie.
4. Wesele i ślub w literaturze polskiej. Omów różne znaczenia tego motywu na wybranych przykładach.
5. Postacie lekarzy w literaturze polskiej i obcej. Przedstaw i porównaj kreacje bohaterów wybranych utworów.
6. Przedstaw funkcje motywu biesiady w wybranych utworach literatury polskiej.
7. Przemiana wewnętrzna jako czynnik charakteryzujący bohatera literackiego. Omów problem na wybranych przykładach.
8. Despotyczny władca jako bohater literacki. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
9. Strój jako element kreacji bohatera literackiego. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
10. Motyw snu i jego funkcje w utworze literackim. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
11. Akceptowane i negowane przez Ciebie modele życia rodzinnego kreowane przez literaturę. Scharakteryzuj i oceń wybrane przykłady.
12. Młodzież wobec wyzwań swoich czasów. Przedstaw i oceń różne postawy młodego pokolenia zaprezentowane w utworach literackich wybranych epok.
13. Na wybranych przykładach przedstaw cechy gatunkowe powieści kryminalnej.

14. Satyryczny obraz społeczeństwa polskiego w wybranych utworach literackich. Przeanalizuj sposoby tworzenia takiego obrazu.
15. Etos rycerski i jego sposób funkcjonowania w dziełach literackich. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
16. Artysta jako bohater literacki. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
17. Biografia jako klucz do odczytywania twórczości pisarza. Omów na wybranych przykładach.
18. Przedstaw mechanizmy władzy i jej wynaturzenia w wybranych tekstach literackich.
19. Różne sposoby funkcjonowania motywu tańca w literaturze. Rozwiń temat na wybranych przykładach.
20. Kochanek, wędrowiec i spiskowiec jako bohater literacki w utworach wybranego pisarza polskiego.
21. Motyw dworu szlacheckiego w literaturze polskiej. Omów na wybranych przykładach.
22. Słynni kochankowie w literaturze różnych epok. Scharakteryzuj ich, analizując wybrane utwory.
23. Literackie przykłady heroizmu – scharakteryzuj i porównaj postawy bohaterów utworów z różnych epok.
24. Motyw buntu przeciw światu i ludziom oraz jego rola w kształtowaniu postaw wybranych bohaterów literackich.
25. Motyw rycerza (lub żołnierza) w literaturze oraz różne jego ujęcia. Omów na wybranych przykładach.
26. Literatura fantastyki jako sposób na wyrażanie ludzkich marzeń, tęsknot i lęków. Omów na wybranych przykładach.
27. Komizm w literaturze jako sposób mówienia prawdy o świecie. Omów zagadnienie na podstawie analizy wybranych tekstów.
28. Topos przyjaźni w literaturze różnych epok. Omów na podstawie wybranych utworów.
29. Literackie portrety ludzi szczęśliwych. Przedstaw na przykładzie utworów z różnych epok.
30. Przedstaw różne obrazy dziecka i omów ich funkcję artystyczną w wybranych utworach literackich.

31. Analizując celowo dobrane utwory polskie i obce, scharakteryzuj różne odmiany powieści.
32. Miłość jako siła niszcząca i budująca w literaturze różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
33. Miłość jako motywacja ludzkiego działania w wybranych utworach literackich.

ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

1. Motyw szkoły w literaturze i filmie. Omów na wybranych przykładach.
2. Motyw kobiety fatalnej w literaturze i filmie. Omów na wybranych przykładach.
3. Portrety i karykatury rodziny w wybranych dziełach literackich, teatralnych lub filmowych. Omów funkcje tego motywu.
4. Motyw cierpienia w literaturze i filmie. Omów na wybranych przykładach.
5. Motyw śmierci w literaturze i malarstwie. Omów na wybranych przykładach.
6. Erotyzm w malarstwie i literaturze różnych epok. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
7. Mity greckie jako źródło inspiracji artystów renesansu. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach literackich i plastycznych.
8. Obrzędy ludowe jako źródło różnorodnych inspiracji artystycznych. Omów problem na wybranych przykładach z literatury i innych dziedzin sztuki.
9. Dramaty Szekspira a ich filmowe realizacje. Porównaj i oceń wybrane adaptacje filmowe z ich literackimi pierwowzorami.
10. Motywy biblijne jako temat różnych dziedzin sztuki. Przedstaw zjawisko, analizując wybrane utwory (literackie i z innych dziedzin sztuki).
11. Motyw powstania (np. styczniowego, warszawskiego) w malarstwie i/lub filmie oraz utworach literackich. Omów, analizując wybrane przykłady.
12. Holocaust jako temat literacki i filmowy. Omów problem, analizując wybrane przykłady.
13. Muzyka w literaturze, literatura w muzyce – o wzajemnych wpływach sztuki. Omów temat, analizując wybrane przykłady.

14. Literackie i filmowe powroty do dzieciństwa. Rozwiń temat, analizując wybrane przykłady.
15. Ideał kobiecej urody w malarstwie i literaturze dwóch wybranych epok. Omów temat, porównując zaproponowane dzieła.
16. Analizując wybrane przykłady, omów rolę inspiracji mitologicznych we współczesnej literaturze i w filmie.
17. Analizując wybrane przykłady, omów rolę inspiracji biblijnych we współczesnej literaturze i w filmie.
18. Przedstaw i oceń różnorodne przejawy kontestacji w literaturze i innych dziedzinach sztuki, analizując wybrane przykłady.
19. Impresjonizm w literaturze i sztukach plastycznych. Omów temat, analizując wybrane teksty kultury.
20. Teatry w literaturze i sztuce polskiej-omów temat na dowolnie wybranych przykładach.
21. Problemy filmowej adaptacji literatury. Porównaj film z jego literackim pierwowzorem; oceń adaptację.
22. Ojcostwo (lub macierzyństwo) oraz rola tego motywu w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów na wybranych przykładach.
23. Motyw dziecka i różne jego ujęcia w literaturze i malarstwie. Omów na wybranych przykładach.
24. Kicz jako forma przekazu uczuć i wartości w utworach literackich, filmowych (lub plastycznych). Omów na wybranych przykładach.
25. Topos ogrodu w literaturze i malarstwie. Przedstaw różne sposoby jego wykorzystania, analizując wybrane dzieła sztuki.
26. Alegoria jako środek artystycznego wyrazu. Przedstaw zagadnienie, analizując wybrane przykłady z literatury i malarstwa.
27. Wybitne postacie historyczne i sposób ich kreacji w literaturze, malarstwie i filmie. Omów na wybranych przykładach.
28. Motyw zwierzęcia i jego funkcje w literaturze i malarstwie różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
29. Rola krajobrazu górskiego jako inspiracji twórczej w literaturze i malarstwie XIX i XX wieku. Omów na wybranych przykładach.
30. Artystyczne ujęcie macierzyństwa w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów zagadnienie na podstawie wybranych dzieł.

31. Stereotypy kobiecości w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów problem na wybranych przykładach.

JĘZYK

1. Zapożyczenia we współczesnej polszczyźnie. Dokonaj analizy zebranego przez siebie materiału.

2. Język i styl wystąpień polityków. Omów zjawisko na wybranych przykładach i dokonaj analizy zebranego materiału.

3. Komizm słowny w polskich filmach. Omów zjawisko, analizując język wybranych utworów.

4. Styl komentatorów i/lub kibiców sportowych. Przedstaw zagadnienie, analizując celowo zebrany materiał.

5. Scharakteryzuj język wybranego bohatera z utworów H. Sienkiewicza.

6. Cechy języka wybranej subkultury. Przedstaw zagadnienie, analizując wybrany materiał językowy.

7. Język Internetu. Przedstaw charakterystyczne jego cechy na podstawie wypowiedzi z wybranych list dyskusyjnych.

8. Zanalizuj język tekstów piosenek wybranego zespołu muzycznego i odpowiedz na pytanie: jaki obraz świata kreują?

9. Sposoby indywidualizacji języka postaci w literaturze (na wybranych przykładach).

10. Język mediów. Omów różne odmiany stylu publicystycznego np. w radiu, telewizji, prasie, Internecie, analizując celowo zgromadzony materiał.

11. Sztuka przemawiania. Analiza wybranych tekstów publicystycznych z różnych epok.

12. Neologizmy w twórczości poetów różnych epok literackich. Omów temat na wybranych przykładach.

13. Scharakteryzuj język wybranego czasopisma młodzieżowego.

14. Oceń poprawność językową wybranych tekstów prasowych. Scharakteryzuj kryteria, którymi się posłużyłeś.

15. Analiza językowa i kulturowa przysłów polskich.